

Udskriftsdato: 21. december 2025

**KEN nr 9490 af 25/06/2021 (Gældende)**

**Arbejdsmiljøklagenævnet fastholdt afgørelse med strakpåbud om at træffe effektive foranstaltninger for at beskytte de ansatte mod risiko for smitte med coronavirus (arbejdets udførelse - corona - effektive foranstaltninger - rengøring - berøring af kontaktflader - headset - butik)**

---

Ministerium: Social- og Boligministeriet

Journalnummer: 20-38745

# Arbejdsmiljøklagenævnet fastholdt afgørelse med strakpåbud om at træffe effektive foranstaltninger for at beskytte de ansatte mod risiko for smitte med coronavirus (arbejdets udførelse - corona - effektive foranstaltninger - rengøring - berøring af kontaktflader - headset - butik)

## Resume

Arbejdsmiljøklagenævnet vurderede, at arbejdet ikke var planlagt og tilrettelagt, så det kunne udføres sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt i forhold til at beskytte de ansatte mod risikoen for smitte med coronavirus.

Nævnet vurderede, at virksomheden ikke havde truffet effektive foranstaltninger for at beskytte de ansatte mod smitterisikoen. Virksomheden havde hverken overholdt de dagældende retningslinjer fra sundhedsmyndighederne om hyppig rengøring af kontaktflader eller virksomhedens egne interne retningslinjer herom.

Nævnet lagde vægt på, at der var flere kontaktflader, som blev berørt af flere ansatte.

Nævnet lagde i den forbindelse vægt på, at kontaktfladerne ikke blev aftørret dagligt, og at virksomhedens procedurer for rengøring og aftørring af fælles kontaktflader ikke blev fulgt.

Nævnet lagde desuden vægt på, at der var opsat en bøjle med headset, som blev brugt af de ansatte til intern kommunikation. Headsettene blev ikke rengjort af de ansatte før eller efter brug, og der var ikke placeret håndsprit eller lignende ved bøjlen med headset.

Nævnet lagde til grund, at der på tilsynstidspunktet var udbrud af coronavirus i Danmark. Nævnet lagde også til grund, at overførsel af coronavirus sker via dråbesmitte og kontaktsmitte, og at virusset betragtes som meget smittefarlig.

Et mindretal på 5 af nævnets medlemmer fandt, at Arbejdsmiljøloven ikke indeholder hjemmel til, at Arbejdstilsynet kan træffe afgørelse om forebyggelse af generel risiko for sygdomssmitte i samfundet, hvorfor påbuddet skulle ophæves.

Mindretallet fandt endvidere, at det konkrete arbejde ikke indebar en arbejdsbetinget erhvervsmæssig smitterisiko i henhold til § 13, nr. 4. Der kunne ikke afgives påbud eller på anden måde sanktioneres på grund af manglende overholdelse af anbefalinger.

## Den konkrete afgørelse

[Adressat udeladt]

Afgørelsen er skrevet til [navn udeladt]. Afgørelsen er sendt til [navn udeladt], som repræsenterer [navn udeladt] i sagen.

## Afgørelse

I har klaget over Arbejdstilsynets afgørelse af den 3. juli 2020 om effektive foranstaltninger for at beskytte de ansatte mod risiko for smitte.

Arbejdsmiljøklagenævnet har nu afgjort sagen på møde den 23. februar 2021.

Resultatet er:

- Arbejdsmiljøklagenævnet fastholder Arbejdstilsynets afgørelse af 3. juli 2020 med strakspåbud til jer om at træffe effektive foranstaltninger for at beskytte de ansatte mod risikoen for smitte med coronavirus ved berøring af kontaktflader, som flere ansatte hyppigt berører, og headset på arbejdsstedet [adresse udeladt].

Det betyder, at nævnet er kommet til samme resultat som Arbejdstilsynet.

På de næste sider kan I læse mere om afgørelsen.

## Begrundelse for afgørelsen

### *Sådan vurderer vi sagen*

Arbejdsmiljøklagenævnet vurderer, at I på tilsynstidspunktet den 1. juli 2020 ikke havde truffet effektive foranstaltninger for at beskytte de ansatte mod risikoen for smitte med ny coronavirus ved arbejdet på arbejdsstedet [adresse udeladt].

Nævnet vurderer, at arbejdet ikke var planlagt og tilrettelagt, så det kunne udføres sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt i forhold til at beskytte de ansatte mod risikoen for smitte med coronavirus.

Nævnet vurderer, at I hverken har overholdt de dagældende retningslinjer fra sundhedsmyndighederne om hyppig rengøring af kontaktflader eller jeres egne interne retningslinjer herom.

I har endvidere ikke oplyst om, at butikken skulle have indført andre lige så effektive foranstaltninger.

Nævnet vurderer på den baggrund, at der var risiko for, at de ansatte blev udsat for smitte med ny coronavirus ved berøring af kontaktflader og headset.

### *Hvad er afgørende for resultatet*

Nævnet lægger vægt på, at Arbejdstilsynet ved besigtigelse af butiksområde, lagerområde og personalefaciliteter konstaterede, at der var flere kontaktflader, som blev berørt af flere ansatte.

Nævnet lægger i den forbindelse vægt på oplysninger om, at kontaktfladerne ikke blev aftørret dagligt, og at virksomhedens procedurer for rengøring og aftørring af fælles kontaktflader ikke blev fulgt. Souschefen oplyste, at rengøringen og aftørringen af de fælles kontaktflader "lidt var gået i glemmebogen".

Nævnet lægger desuden vægt på, at Arbejdstilsynet konstaterede, at der i frokoststuen var opsat en bøjle med headset, som blev brugt af de ansatte til intern kommunikation i forbindelse med arbejdet i butikken. Det blev oplyst, at headsettene ikke var personlige, men at de ansatte tog et headset fra bøjlen og hængte det tilbage på plads efter brug. Headsettene blev ikke rengjort af de ansatte før eller efter brug, og der var ikke placeret håndsprit eller lignende ved bøjlen med headset.

Nævnet lægger til grund, at der på tilsynstidspunktet var udbrud af coronavirus i Danmark. Nævnet lægger også til grund, at overførsel af coronavirus sker via dråbesmitte og kontaktsmitte. Virusset betragtes som meget smittefarlig. Smitte med ny coronavirus kan medføre influenzalignende symptomer, alvorlige luftvejsinfektioner og dødsfald.

Det er anført i klagen, at I følger sundhedsmyndighedernes regler, anbefalinger og råd. I har indført tiltag til forebyggelse af smittespredning i overensstemmelse hermed.

[Navn udeladt] har desuden anført, at begrundelsen for strakspåbuddet i væsentligt omfang bygger på konstaterende oplysninger om coronavirus, overførsel af virus og konsekvenserne af smitte, men Arbejdstilsynet har ikke beskrevet og dokumenteret den overtrædelse af arbejdsmiljøreglerne, som kan begrunde strakspåbuddet. Enkeltstående afvigelser fra procedurerne for rengøring eller aftørring af fælles kontaktflader kan efter [navn udeladt]s opfattelse ikke i sig selv begrunde strakspåbuddet.

Det er også anført, at den manglende rengøring før og efter brug af headset ikke medfører en dokumenteret risiko for smittespredning – hverken ved dråbe- eller kontaktsmitte. Den største risiko for spredning af coronavirus er ved dråbesmitte, som alt andet lige ikke forekommer ved brug af headset.

Det kan ikke føre til et andet resultat. Nævnet henviser til begrundelsen ovenfor.

Nævnet skal yderligere bemærke, at påbuddet er givet på baggrund af konstateringerne og oplysningerne om den utilstrækkelige rengøring/aftørring af fælles kontaktflader og ved den fælles brug af headset.

Nævnet vurderer ud fra det oplyste ved tilsynsbesøget, at hverken de generelle retningslinjer pr. 10. maj 2020 (COVID-19: Forebyggelse af smittespredning) eller de særlige retningslinjer pr. 14. maj 2020 (Retningslinjer om ansvarlig indretning af udvalgswarebutikker i detailhandlen mv. i lyset af udbruddet af COVID-19) blev fulgt hos [arbejdssted udeladt] i forhold til rengøring/aftørring af fælles kontaktflader og den fælles brug af headset.

Det fremgår bl.a. heraf, at risiko for kontaktsmitte øges betydeligt ved berøring af kontaktpunkter og overflader, der berøres af mange. Hyppig rengøring af kontaktpunkter er derfor særlig vigtigt. Fælles redskaber bør også rengøres mellem brugere.

Det fremgår yderligere, at virksomheden bør have en plan for rengøring og desinfektion af fælles kontaktpunktet.

Vedrørende det anførte om headset skal nævnet henvise til omtalte rengøring af fælles kontaktflader. Der var tale om headset med en mikrofon, som går ned langs kinden og hen foran munden. Når den ansatte bruger headsettet, vil mikrofonen og mikrofonens holder let komme i berøring med den ansattes kind

og mund. Selv om der er mulighed for at justere høretelefoner og mikrofon, vil der være en risiko for dråbesmitte ved den ansattes tale ind i mikrofonen.

### *Om reglerne*

Det følger af Arbejds miljøloven, at arbejdet skal planlægges, tilrettelægges og udføres, så det sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarligt.

Det følger endvidere af Arbejds miljøloven, at anerkendte normer eller standarder, som har sikkerheds- eller sundhedsmæssig betydning, skal følges.

Det følger af reglerne om arbejdets udførelse, at ved udførelsen af arbejdet skal det sikres, at der træffes effektive foranstaltninger for at beskytte de ansatte, hvor arbejdsprocessen eller de forhold, hvorunder arbejdet foregår, rummer mulighed for sygdomssmitte.

### **Bemærkninger til klagen**

Det er i klagen anført, at Arbejdstilsynet hverken har kompetence eller hjemmel til at træffe afgørelse med strakspåbud om, at [navn udeladt] skal træffe effektive foranstaltninger til at beskytte de ansatte mod risikoen for coronasmitte, hvorfor afgørelsen er ugyldig.

Arbejds miljølovens § 38, stk. 1, og § 13, nr. 4, i bekendtgørelsen om arbejdets udførelse giver alene hjemmel til at give strakspåbud om effektive foranstaltninger til at beskytte mod sygdomssmitte, når der er tale om en dokumenteret arbejdsbetinget og erhvervmæssig risiko.

Med henvisning til bemærkningerne til § 13, nr. 4, finder [navn udeladt], at bestemmelsen kun finder anvendelse, hvor selve processen eller arbejdsforholdene rummer mulighed for sygdomssmitte, som fx ved kloakarbejde, arbejde på fjerkræsslagterier og visse typer af hospitalsarbejde. Der er tale om en afgrænset hjemmel, som ikke finder anvendelse på det arbejde, som udføres hos [navn udeladt]. Arbejdstilsynet har ikke dokumenteret en arbejdsbetinget og erhvervmæssig risiko for sygdomssmitte, som giver grundlag for strakspåbuddet.

[Navn udeladt] er af den opfattelse, at Arbejdstilsynet har kun hjemmel og kompetence til at vejlede virksomhederne, om de sundhedsfaglige regler, anbefalinger og råd, som er udarbejdet af sundhedsmyndighederne.

Nævnet skal hertil bemærke, at nævnet vurderer, at § 13, nr. 4, finder anvendelse, hvis arbejdsprocessen i sig selv udsætter den ansatte for en risiko for smitte, som eksempelvis det omtalte kloakarbejde og håndtering af fjerkræ mm. Nævnet finder ikke grundlag for at fortolke bestemmelsen indskrænkende i forhold til, hvilke arbejdsprocesser eller brancher, bestemmelsen finder anvendelse på. De nævnte brancher i de administrative bemærkninger til bestemmelsen i bekendtgørelsen er blot nævnt som eksempler.

Bestemmelsen omfatter herudover ”de forhold, hvorunder arbejdet foregår”.

Nævnet finder, at det – at have omgang med andre mennesker på sin arbejdsplads og dermed også fælles kontaktflader – i mange tilfælde er en integreret del af arbejdet, fx kundekontakt, kontakt med kollegaer eller andre personer, der har adgang på arbejdspladsen. I de tilfælde er det ikke selve arbejdsprocessen, men de forhold, den ansatte arbejder under. Sådanne arbejdsforhold vil også være omfattet af bestemmelsen.

Ved vurderingen af hvilke tiltag, arbejdsgiveren skal iværksætte for at arbejdet er planlagt, tilrettelagt og udført sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt, og hvad der kan betragtes som effektive foranstaltninger til at imødegå risiko for smitte, har nævnet, ligesom Arbejdstilsynet, taget udgangspunkt i sundhedsmyndighedernes retningslinjer og anbefalinger og de konkrete forhold på arbejdsstedet.

De til enhver tid gældende retningslinjer fra sundhedsmyndighederne indgår som fortolkningsbidrag i forhold til vurderingen af, hvad der udgør en smitterisiko, og om arbejdsgiver har truffet effektive foranstaltninger. Nævnet finder i øvrigt, at en arbejdsgiver, der har truffet andre, men lige så effektive foranstaltninger, som dem, der fremgår af sundhedsmyndighedernes anbefalinger, også kan have imødegået risikoen for smitte.

[Navn udeladt] har i brev af 12. oktober 2020 bedt Arbejdstilsynet om at oplyse, hvorfor Arbejdstilsynet ikke har anvendt bestemmelsen i forbindelse med tuberkulose (2000) fugleinfluenza (2006) og svineinfluenza (2009) - alle tre sygdomme, der, ligesom coronavirus, smittede igennem dråbesmitte - og i forlængelse heraf, hvad der menes, når tilsynet bruger formuleringen ”udgør en særlig fare”.

Nævnet er ikke bekendt med, om Arbejdstilsynet har svaret på denne henvendelse, men nævnet finder, at spørgsmålene ikke har betydning for behandlingen af den konkrete klagesag.

## **Mødebehandling**

Sagen er behandlet på møde. På mødet stemmer deltagerne om resultatet.

Afgørelsen er truffet af et flertal på 6 ud af nævnets 11 stemmeberettigede medlemmer.

Et mindretal på 5 af nævnets medlemmer finder, at Arbejds miljøloven ikke indeholder hjemmel til, at Arbejdstilsynet kan træffe afgørelse om forebyggelse af generel risiko for sygdomssmitte i samfundet, hvorfor påbuddet skal ophæves.

Mindretallet finder endvidere, at det konkrete arbejde ikke indebærer en arbejdsbetinget erhvervsmæssig smitterisiko i henhold til § 13, nr. 4.

Der kan ikke afgives påbud eller på anden måde sanktioneres på grund af manglende overholdelse af anbefalinger.

## **Oplysninger i sagen**

Nævnet har afgjort sagen ud fra de akter, som nævnet har modtaget fra Arbejdstilsynet.

## **Regler**

Her er de regler, nævnet har afgjort sagen efter.

### *Love og bekendtgørelser*

Om Arbejdstilsynets ret til at træffe afgørelse

- § 77, stk. 1, i lov om arbejdsmiljø, jf. lovbekendtgørelse nr. 674 af 25. maj 2020.

Om arbejdets udførelse, herunder risiko for smitte

- § 38, stk. 1 og 2, i lov om arbejdsmiljø, jf. Beskæftigelsesministeriets lovbekendtgørelse nr. 1084 af 19. september 2017
- § 13, nr. 4, i bekendtgørelse nr. 1234 af 29. oktober 2018 om arbejdets udførelse

Der er uddrag af reglerne til sidst i afgørelsen. I kan finde reglernes fulde ordlyd på [www.retsinformation.dk](http://www.retsinformation.dk)

## **Kopi er sendt til:**

[Adressat udeladt]

[Adressat udeladt]

## **Lovuddrag**

### **Bekendtgørelse nr. 674 af 25. maj 2020 af lov om arbejdsmiljø**

#### **Kapitel 5**

#### **Arbejdets udførelse**

**§ 38.** Arbejdet skal planlægges, tilrettelægges og udføres således, at det sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarligt.

*Stk. 2.* Anerkendte normer eller standarder, som har sikkerheds- eller sundhedsmæssig betydning, skal følges.

#### **Kapitel 13**

#### **Arbejdstilsynet**

**§ 77.** Arbejdstilsynet kan træffe afgørelse om forhold, der strider mod loven eller mod regler eller afgørelser i medfør af loven, og kan herunder påbyde, at forholdene bringes i orden straks eller inden en frist.

**Bekendtgørelse nr. 1234 af 29. oktober 2018 om arbejdets udførelse.**

–§ 13. Ved udførelsen af arbejdet skal det sikres.

1) .....

2).....

3)....

4) at der træffes effektive foranstaltninger for at beskytte de ansatte, hvor arbejdsprocessen eller de forhold, hvorunder arbejdet foregår, rummer mulighed for sygdomssmitte og

5) ....